

zamrmra nerazločen „Hm, hm!“ ali vzdihne z veselo ironijo: „To je húdo, o, to je húdo!“

„Pisateljski pot je trnje. Če bi ga pričel še enkrat in bi ga poznal tako, kakor ga poznam sedaj, resnično, ne bi ga nastopil! Ker kaj čaka človeka na njem? Nešteto razočaranj, sitnosti, krivic in poniževanja. Naše delo je težko in ni nikakor šala. Mnogi mislijo, da pišemo za kratek čas in igraje. To je velika zmotá. Če delam pet ali šest ur na dan, ne morem vso noč spati. To ni šala — ne, ne! Tisti mladi ljudje, ki tako hrepene po pisateljski slavi, ne vedo, kako grenkega kruha si žele. Kaj neki imam

— Ti, mali Meškec, kam pa greš?

— Ti, mali Meškec, ali hočeš cukra?

Seveda bi ga! a dala mi ga ni nikoli. Tej nevolji sem dal duška v dolgi pesmi.

Prvo delce v prozi sem spisal v tretjem gimnazijskem razredu: ‚Starši in sin‘. Poslal sem ga ‚Družbi sv. Mohorja‘. Odgovora seve niko‘i. A glej, čudo! Ko razgrnem poleti l. 1908. neke sobote ravnokar došli ‚Mir‘, berem tam v veliko svoje začudenje ‚Starši in sin. Spisal France Meško.‘ Pod črto pa: ‚To povest je spisal M. kot tretješolec v Ptujú. Slučajno nam je prišla v roke in jo priobčujemo.‘

od svojega truda? Slavo? Mene ni osrečila in mislim, da tudi drugih ni. Ali denar? Če povem, da sem pisal ‚Na Poljani‘ štiri leta in da sem dobil zanjo 820 K, lahko preračuni vsakdo sam naše sijajne honorarje.

Pisateljska strast se je v meni vzbudila prav kmalu. Nekoč sem izteknil v šoli na prazni klopi za pečjo, kjer je bila nekaka knjižnica nadučiteljeva, zvezek pesmi. Ko mislim sedaj nanje, se mi dozdeva, da so bile Orožnove. Te so me tako navdušile, da sem se poizkusil v pesništvu tudi sam. Prve verze sem spesnil o poštarjevi Pepiki, moji součenki. Živo in lepo dekle je bila, zato sem jo imel prav rad. A obenem sem se srdil nanjo, ker se je vedno šalila z menoj in me zasmehovala. Lotila se me je, kjerkoli me je videla:

— Ti, Meškec, zakaj si pa tako majhen?

F. Meško

Velika škoda za naše slovstvo tiči v tem, da nimamo ali vsaj nismo imeli od Stritarja do najnovejših časov nikogar, ki bi vzgajal mladi naraščaj. Uredniki leposlovnih listov bi prišli v prvi vrsti vpoštev, pa so

navadno z delom preobloženi. Ker ni šole, se marsikak talent ne more dolgo prav razviti, drugi se razvijejo enostransko. Marsikoga, ki se ne zaveda dovolj svoje moči, splaši trda, dostikrat zasmehljiva sodba, ki jo sliši o svojih prvencih. Spominjam se, kako sem poslal l. 1896. iz bogoslovja v Mariboru rajnemu dr. Lampetu črtico ‚Moj prijatelj‘. Pozneje jo je prinesel, nekoliko opiljeno, ‚Zvon‘. Nekaj časa čakam ves nemiren odgovora — in glej, nekega dne priroma rokopis po pošti nazaj in z njo precej ironično pismo g. doktorja: ‚Bral sem in bral in sem pričakoval z veliko napetostjo, da pride zdajzaj nekaj velikega in pretresljivi-